

ΧΡΕΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Ο δικαστικός εκκαθαριστής «α

ΠΡΟΣΩΠΟ-«ΚΛΕΙΔΙ»

Δικηγόρος που θα ορίζεται μέσω ειδικού καταλόγου

Ο ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ εκκαθαριστής θα είναι δικηγόρος που θα ορίζεται από ειδικό κατάλογο, αφού έχει προηγηθεί η σχετική επιμόρφωσή του. Η εκκαθάριση της κληρονομιάς θα έχει στόχο να ικανοποιήσει όσα το δυνατόν σύμμετρα τις απαιτήσεις των δανειστών, θα υπάρχουν όμως και ειδικές ρυθμίσεις που θα δίνουν προτεραιότητα σε συγκεκριμένες χρηματικές απαιτήσεις, λ.χ. οι εργατικές διαφορές ικανοποιούνται πρώτες.

Ο εκκαθαριστής (ο οποίος θα μπορεί να ανακληθεί από το δικαστήριο ή να αντικατασταθεί ελεύθερα μετά από δικό του αίτημα) θα πρέπει να αποδεχτεί τον διορισμό του εντός δέκα ημερών και μέσα σε έναν μήνα να δημοσιοποιήσει τη σχετική δήλωση αποδοχής στον Τύπο (τουλάχιστον μία εφημερίδα της πρωτεύουσας), καλώντας τους δανειστές της κληρονομιάς να αναγγείλουν τις απαιτήσεις τους και να υποβάλουν τα δικαιολογητικά τους στοιχεία.

Εξάμηνη προθεσμία

Εφόσον κάποιος δανειστής έχει εγγράψει υποθήκη ή έχει επιβάλει κατάσχεση σε ακίνητο της κληρονομιάς, ο εκκαθαριστής θα είναι υποχρεωμένος να τον αναζητήσει με κάθε πρόσφορο μέσο. Οποιος θεωρεί ότι έχει απαιτήσεις από την κληρονομιά, θα έχει προθεσμία έξι μηνών για να καταθέσει τα σχετικά δικαιολογητικά. Αφού επαληθεύσει τις απαιτήσεις αυτές, ο εκκαθαριστής συντάσσει έκθεση, εντός τεσσάρων μηνών, ολοκληρώνοντας την απογραφή. Την έκθεση αυτή παραδίδει στο δικαστήριο και σε όλους τους ενδιαφερομένους, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν αντιρρήσεις, εφόσον το επιθυμούν, εντός δέκα ημερών.

Με την ολοκλήρωση της απογραφής, ο εκκαθαριστής μοιράζει την κληρονομιά στους δανειστές, κι εφόσον η περιουσία της δεν επαρκεί για να ικανοποιηθούν όλοι απόλυτα, θα συντάσσει έναν πίνακα κατάταξης των δανειστών, ικανοποιώντας τους όσο το δυνατόν πιο σύμμετρα. Μόλις ολοκληρωθεί κι αυτή η διαδικασία, οι δανειστές έχουν άλλες δέκα μέρες για να ασκήσουν ανακοπή κατά του πίνακα κατάταξης, με το δικαστήριο να λαμβάνει την απόφαση.

Αν δεν ασκηθεί ανακοπή, ο εκκαθαριστής μοιράζει αμέσως την περιουσία στους δανειστές και μέσα σε έναν μήνα οφείλει να δηλώσει στο δικαστήριο το πέρας της εκκαθάρισης. Εφόσον έχει απομείνει περιουσία, την αποδίδει στους κληρονόμους, ανάλογα με τις κληρονομικές τους μερίδες.

Πώς θα ικανοποιεί και θα αποπληρώνει τους δανειστές του αποθανόντα με το νέο Κληρονομικό Δίκαιο, που βάζει φρένο στις αποποιήσεις

Σαρωτικές είναι οι αλλαγές που έρχονται σε διαθήκες και κληρονομίες το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, αφού η αρμόδια επιτροπή για την Αναμόρφωση του Κληρονομικού Δικαίου έχει ολοκληρώσει το έργο της, με το οικείο βιβλίο του Αστικού Κώδικα να έχει ήδη γραφτεί και να έχει τεθεί σε γραμματολογική και συστακτική επεξεργασία.

Το νομοσχέδιο αναμένεται να παραδοθεί εντός των επόμενων ημερών στον υπουργό Δικαιοσύνης, Γιώργο Φλωρίδη, ενώ αμέσως μετά θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, προκειμένου να εισαχθεί στο Κοινοβούλιο και να αποτελέσει νόμο του κράτους το συντομότερο δυνατόν, πιθανότατα τον Ιανουάριο του 2026.

Μεταξύ των ευρύτατων μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνει το νέο Κληρονομικό Δίκαιο, ιδιαίτερα σημανρία έχει η εισαγωγή του ολωσδιόλου νέου θεσμού των κληρονομικών συμβάσεων - αυτών, δηλαδή, που συμφωνεί ο κληρονομούμενος με τους κληρονόμους του για το πώς θα κατανεμηθεί η περιουσία του, όσο βρίσκεται ακόμα εν ζωή.

Αλλαγές στα ποσοστά

Περιλαμβάνονται επίσης αλλαγές στα ποσοστά που κληρονομεί ο καθένας όταν δεν υπάρχει διαθήκη, αλλά και στη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, να κληρονομήσει εκ του νόμου και ο σύντροφος του θανόντα, ακόμα κι αν δεν υπάρχει γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης.

Ισως, όμως, η πιο σημαντική αλλαγή κι αναμφίβολα αυτή που επηρεάζει συνολικότερα τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες είναι αυτή που αφορά στα χρέη μιας κληρονομιάς. Αυτό που ισχύει στο Κληρονομικό μας Δίκαιο εδώ και αιώνες είναι ότι με τον θάνατο ενός προσώπου, αυτοί που τον κληρονομούν ευθύνονται για τα χρέη που άφησε ο θανών, με την ατομική τους περιουσία.

Πλέον, με την ψήφιση και την εφαρμογή του νέου νομοσχεδίου, αυτό σταματά να ισχύει και ορίζεται ότι «ο κληρονόμος δεν ευθύνεται με την ατομική του περιουσία για τις υποχρεώσεις της κληρονομιάς,



ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ
ddamianos@e-typus.com

εκτός αν το δηλώσει». Ετσι, οι δανειστές της κληρονομιάς θα καλούνται να αποζημιωθούν μόνο από το ενεργητικό της κληρονομιάς, από μία εντελώς νέα διαδικασία,

που θα ονομάζεται «δικαστική εκκαθάριση» και θα περιγράφεται αναλυτικά στον Αστικό Κώδικα.

Τον τρόπο με τον οποίο θα ικανοποιούνται οι δανειστές της κληρονομιάς περιγράφει αναλυτικά ο «Ε.Τ.». Με νομικούς όρους, μέχρι σήμερα, με το που ο κληρονόμος κά-

“ Με την ψήφιση και την εφαρμογή του νέου νομοσχεδίου θα ορίζεται ότι ο κληρονόμος δεν ευθύνεται με την ατομική του περιουσία για τις υποχρεώσεις της κληρονομιάς, εκτός αν το δηλώσει

«Πελευθερώνει» τον κληρονόμο



» Η αρμόδια επιτροπή για την Αναμόρφωση του Κληρονομικού Δικαίου έχει ολοκληρώσει το έργο της, με το οικείο βιβλίο του Αστικού Κώδικα να έχει ήδη γραφτεί και να έχει τεθεί σε γραμματολογική και συντακτική επεξεργασία

» Το νομοσχέδιο αναμένεται να παραδοθεί εντός των επόμενων ημερών στον υπουργό Δικαιοσύνης, ενώ κατόπιν θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση για να εισαχθεί στη Βουλή και να αποτελέσει νόμο πιθανότατα τον Ιανουάριο του 2026

ΤΑ ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ

ΔΕΝ χρειάζεται ιδιαίτερη ανά-λυση για τα πλεονεκτήματα της νέας ρύθμισης: Πρόκειται για τε-ράστια οικονομική ανάσα προς τους πολίτες που καλούνται ως κληρονόμοι, αφού θα ξέρουν πως ό,τι και να συμβεί δεν θα έχουν τίποτα να χάσουν ακόμη και από μια υπερχρεωμένη κλη-ρονομιά, παρά μόνο να κερδί-σουν, εφόσον απομείνει κάποιο ποσό ως ενεργητικό, μετά την ικανοποίηση των δανειστών.

Το γεγονός αυτό αναμένεται να οδηγήσει σε ένα νέο περιβάλ-λον, στο οποίο οι πολίτες δεν θα προχωρούν σε αποποιήσεις κλη-ρονομιάς, με σκοπό να αποφευ-χθεί το συχνό, σήμερα, φαινό-μενο να καταλήγουν ένα σωρό περιουσίες στα αζήτητα, επειδή κανείς δεν θέλει να ασχοληθεί με τα «βαρίδια» τους.

Από την άλλη, υπάρχει η αντήρ-ρηση (η οποία μάλιστα διατυπώ-θηκε, σύμφωνα με πληροφορίες και από μέλη της Επιτροπής) ότι η νέα ρύθμιση θα επιφέρει ανα-ταραχή στις συναλλαγές, αφού οι δανειστές θα ξέρουν ότι μπο-ρεί να μην ικανοποιηθούν πλή-ρως, στην περίπτωση ενός θα-νάτου.

Ωστόσο, οι αντιδράσεις αυτές ξεπεράστηκαν με το σκεπτικό πως και σήμερα δεν υπάρχει σε πολλές περιπτώσεις καμία ικα-νοποίηση των δανειστών, όταν πληθώρα κληρονόμων προβαίνει σε αποποιήσεις...

νει αποδοχή της κληρονομιάς, αυτομάτως η περιουσία του γίνεται «ένα» με την κλη-ρονομιά, τόσο ως προς τα δικαιώματα όσο και ως προς τις υποχρεώσεις.

Εκτός από τυχόν χρηματικό ποσό που μπορεί να κληρονομήσει, αποκτά παράλ-ληλα την κυριότητα στο μερίδιο των κι-νητών και ακίνητων αντικειμένων που του αναλογεί, αλλά και την υποχρέωση να αποπληρώσει τα χρέη που έχει κλη-ρονομήσει.

Πλέον, αυτό αλλάζει ριζικά, αφού, όπως αναφέρεται ρητά στον νέο νόμο, «τα δικαι-ώματα και οι υποχρεώσεις της κληρονομιάς αποχωρίζονται αυτοδικαίως από την περι-ουσία του κληρονόμου και αποτελούν χω-ριστή ομάδα που διοικείται από δικαστικό εκκαθαριστή».

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Αξιοποίηση της κληρονομούμενης περιουσίας για ικανοποίηση χρεών



ΟΛΟ αυτό το χρονικό διάστημα, ο εκκαθαριστής έχει ρόλο διοικητή της κληρονομιάς περιουσίας, εισπράττοντας παράλληλα κάθε απαίτηση που τυχόν αυτή έχει (π.χ. ένα ενοίκιο). Εφόσον κρίνει πως είναι αναγκαίο, θα μπορεί και να πουλή-σει ορισμένα ή και όλα τα αντικείμενα που πε-ριλαμβάνονται στην κληρονομιά και να ζητήσει τη διενέργεια πλειστηριασμού για την εκποίηση ακινήτων. Ακίνητο που λειτουργεί ως οικογενεια-κή στέγη καθώς και οικογενειακή επιχείρηση θα εκποιείται μόνο ως τελευταία επιλογή. Ο εκκα-θαριστής θα λαμβάνει αμοιβή που θα ορίζεται

από το δικαστήριο, ανάλογα με τη δυσκολία της κάθε υπόθεσης, θα έχει όμως και την ευθύνη για κάθε αμέλειά του κατά την εκκαθάριση.

Παράλληλα, οι κληρονόμοι δεν θα σταματή-σουν να έχουν δικαιώματα όλο αυτό το διάστημα: θα μπορούν ακόμα και να διαθέτουν αντικείμενα της κληρονομιάς με άδεια του δικαστηρίου, να αποκαμίζουν τα ωφελήματα της κληρονομιάς (υπό κάποιους περιορισμούς) και να διαθέτουν κεφάλαιο της κληρονομιάς για να ικανοποιη-θούν οι δανειστές της ή για τη συντήρηση των αντικειμένων της.